

Prețu nu i l-om afla.
 Nănașe, nu te gândi
 Că-i mânca și nu-i plăti
 Că-i găina grasă tare,
 Cu slănină pe spinare,
 Că-i găină cât o rață
 Și din Petrova gătată.
 Săraca găina mé,
 Rău îmi pare după ie
 C-o fost tare ouătoare -
 S-o ouat stând în picioare,
 S-o ouat câte-un ouț
 De tăbacă la drăguț.
 Frunză verde și una
 De nu-i friptă găina
 Îți fa' bine și-ț ierta
 Că n-am avut lemne pălite
 Că pădurile-s oprite,
 În pădure sunt ardăi
 Și se dau după femei.
 Și după mine s-o dat
 C-o știut că n-am bărbat
 Și s-o dat unu frumos
 Ș-am lăsat crengile jos,
 Ș-o venit unu urât
 Și cu-o crangă am fugit
 Ș-am fugit peste tăț muntii
 Și tăț mi-am fărmat gerunții,
 Nănașu, dacă nu crezi
 Ridică zadia și vezi.
 Uită-te, nănașe, bine
 La găină și la mine,
 Care ț-ar plăcé mai bine?
 Și de care ț-a plăcé
 Scoate banii și plăté,
 Da' așe, făr' nici un leu
 Io găina nu ț-o dau.
 Dă-mi o sută, să mă duc
 Și mai mult nu te încurc,
 Că de nu mi-i da o sută
 Mărg cu ie la altă nuntă.

Colecția ION VANCEA, Petrova
 De la Ioana Savu, 42 ani, 1972

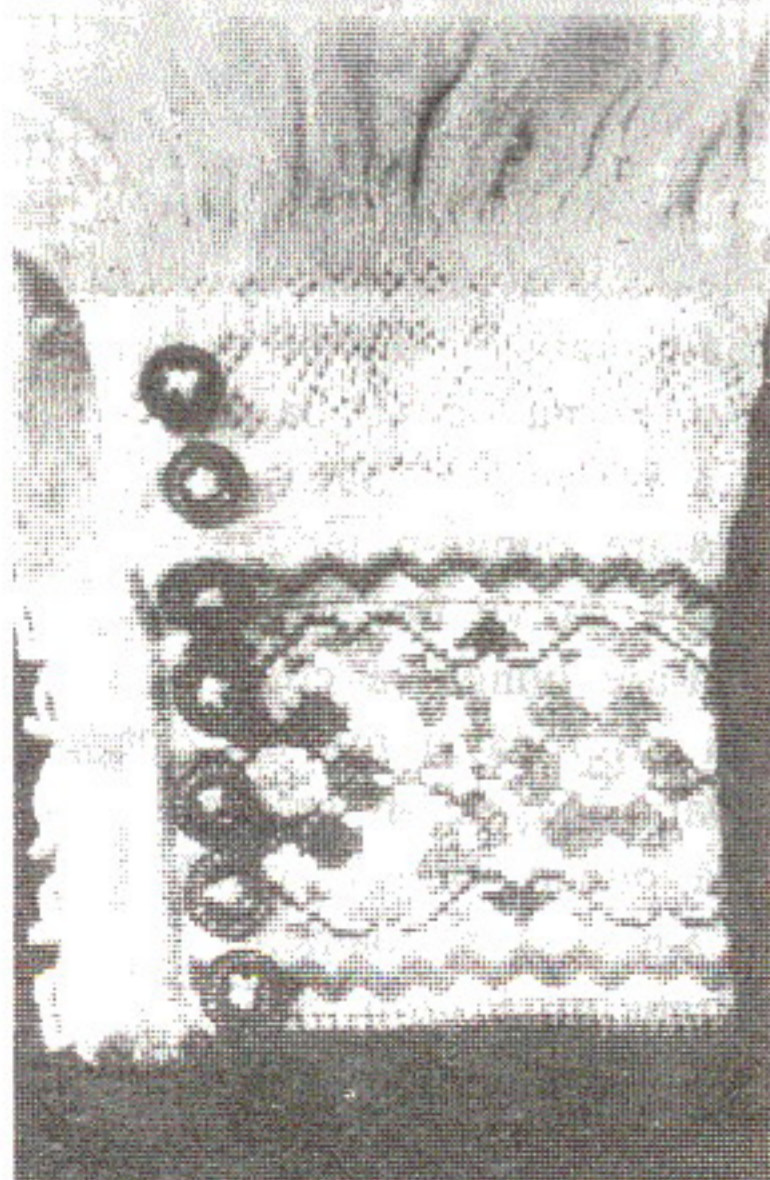


Foto: Felix Săteanu - Ioana Șteț-Turda din Săpânța

În satul vecin, Fodora, situat peste Someș, la 1 km. de Bârsău, flăcăii furau din ogrăzile unde erau fete de măritat, roțile de la car. Carele cu sau fără roți erau demontate și suite pe acoperișul grajdurilor, unde le montau din nou. Cu roțile furate, urcau pe dealul de lângă sat, făceau un foc mare, înfășurau roțile cu paie de grâu, le aprindeau și le dădea drumul la vale. Acum avea loc și strigarea peste sat, ca la Bârsău. Toată lumea ieșea din case, având grijă să nu li se aprindă gospodăriile de la roțile aprinse.

Baia Mare, 2003

Alte credințe și obiceiuri de Anul Nou

Verigheta și oglinda

Fix la doisprezece în noaptea de Anu Nou, cerneam făină p-o măsoaie albă și într-on păhar cu apă puném o veriguță de aur, slujită. De amândouă laturile păharului puném două lumnini aprinsă și după păhar o oglindă. Am potolit loampa, ne-am dezbrăcat în pielea goală și ne-am uitat în veriguță să ne vedem orânda. Care-o fost mai rușinoasă o putut să rămâie și-n chemeșe, da' descinsă, fără nimic.
 N-am grăit nimnicuță una cu ceielaltă până ne-am gătat lucru, că cine ști' cum ar si foastă.

Colecția PARASCA FĂT. De la Ileana Covaci, Desești

La cotețu porcilor

Fetele mergeau la cotețu porcilor și ziceau:

Sânvăsâi învârgat
 Dă-m, Doamne, bărbat,
 De-ar si cât de blăstămat.
 Și păru pân clop să-i iasă
 Numa să mă văd mnireasă.

Și se lovesc cu c..ru de ușa de la cotețu porcilor. De nu se scoală porcu să grohăia, nu să mărită în anu acela.
 La ora douăsprezece noaptea se face asta.

Colecția PARASCA FĂT. De la Ioana Sacalăș, 65 ani, 1987, Tăuții de Sus

Anul Nou este numit și Crăciunul Mic. Se spune că este bine să ai bani în buzunar că vei avea tot anul. Nu-i bine să dai nimic din casă. Primul oaspete dacă e bărbat este de bine.
 Se mănâncă numai carne de porc, nu de găină: porcul scurmă numai înainte, deci vei avea spor; găina împrăstie înapoi cu picioarele, vei fi risipitor.

Colecția IOAN CHINTĂUAN și MIRCEA PRAHASE, Bistrița

La începutul lui ianuarie se zice că vine Crăciunu cel Bătrân, oamenii ținând minte că era Crăciunul după stilul vechiului calendar.

Colecția DUMITRU IUGA, Săliștea de Sus, 2003

Curelușă unsă

Colecția AUGUSTIN MICU, Cicărlău, 1984.
 De la Dumitru Vancea

Pe sub iarbă-ascunsă.

(Oasa)